

Granskning av ägarstyrning av kommunala bolag

Kommunrevisionen i Trollhättans Stad har gett EY i uppdrag att genomföra en granskning av ägarstyrning av de kommunala bolagen och följa upp den granskning avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt som genomfördes 2020. Granskningen syftar dels till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av de kommunala bolagen är ändamålsenlig samt om bolagens efterlevnad av ägarstyrningen är ändamålsenlig, dels att följa upp om kommunstyrelsen hanterat de rekommendationer som lämnades i 2020 års granskning avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Resultat | Viktiga iakttagelser

Nedan listas de viktigaste resultaten från granskningen:

- ✦ Styrkedjan från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och moderbolaget är tydlig och finns dokumenterad.
- ✦ Moderbolaget bidrar till ägarstyrning främst genom uppföljning. I moderbolagets ägardirektiv framgår uppdraget att "tillsammans med dotterbolagen utveckla verksamheten på ett värdeskapande sätt". Moderbolagets resurser för att utveckla verksamheten är begränsade.
- ✦ Bolagen uppges beakta och implementera stadens Mål- och resursplan (MRP) i den mån dess innehåll är tillämpligt för bolaget i fråga. Av dokumentstudier är det inte tydligt på vilket sätt alla bolag implementerar MRP i verksamheten.
- ✦ Det finns viss diskrepans mellan de styrdokument kommunstyrelsens förvaltning anser sig styra via och de styrdokument bolagen anser sig vara styrda av. Bolagen har dock implementerat en majoritet av stadens dokument och/eller arbetar efter egna styrdokument som matchar stadens version.
- ✦ Moderbolagets styrelse säkerställer efterlevnad av styrdokument så som ägardirektiv, bolagsordning och policys då ärenden kopplade till dessa behandlas. Någon systematisk uppföljning av efterlevnaden av särskilda direktiv beslutade av staden görs inte.
- ✦ KS tar del av rapportering utifrån följsamhet till ägardirektiv och det kommunala ändamålet utifrån årsredovisningen. Bolagens verksamhet följs dessutom upp i informella grupperingar bestående av ekonomichefer samt bolagens VD:ar.
- ✦ Kommunstyrelsen har vidtagit åtgärder utifrån så gott som alla tidigare ställda rekommendationer i granskningen från 2020 avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Det saknas dock alltjämt rutiner för när, om och hur kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får del av handlingsplaner för budget i balans.

Slutsats | Samlad bedömning och rekommendationer

Den sammanfattade bedömningen är att kommunstyrelsen i stort säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av de kommunala bolagen samt att bolagens efterlevnad av ägarstyrningen är ändamålsenlig.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ✦ Säkerställa att samtliga av staden beslutade styrande dokument som gäller bolagen finns tillgängligt på ett samlat, tydligt och för berörda tillgängligt sätt.
- ✦ Se över moderbolagets förutsättningar att leva upp till uppdraget i ägardirektiv avseende att "tillsammans utveckla verksamheten på ett värdeskapande sätt".

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi moderbolaget att:

- ✦ Säkerställa att uppdraget i ägardirektiv och bolagsordning gällande uppföljning av bolagens efterlevnad av styrande dokument uppfylls.
- ✦ Se över moderbolagets förutsättningar att leva upp till uppdraget i ägardirektiv avseende att "tillsammans med dotterbolagen utveckla verksamheten på ett värdeskapande sätt".

Nedanstående rekommendation från granskningen avseende kommunstyrelsens uppsiktsplikt bedöms kvarstå:

- ✦ Säkerställa att det framgår när och hur eventuella handlingsplaner för budget i balans hos nämnderna ska återrapporteras till kommunstyrelsen samt att kommunfullmäktige får del av handlingsplanen.